

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 7

Fylke: Hordaland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Vassstrand

Emne: Skav

Bygdelag: Myrkdalen

Oppskr. av: Styrkaar Myrland,

Gard: Myrland

(adresse): Myrkdalen, Vassstrand.

G.nr. 17

Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1 Hjelpeskor

2

3

4 Skav har vaare nytta til krøterfor her i dalen.
Skav var rekna for hjelpeskor

5 Skav brukte me av bjørk raun og selja alm.
Skav av furutre har intye vaare brukt, skav av
alm og raun var halden best.

6 Ordet skyvla var om skaven raummed som
vart bunden i hopp i smaa knuppe og lagd opp
i eldhusvagt dar varthan liggande til om høstom
daa vart brukt til og elda med under bakstuhella
daa dei baka flatbrød om høstom.

7 Reim om godlukken av forskjellig tresorter

Almen gjøe,

raunen gøe,

selja svelte,

riiren velte,

hugg gje meg i leg.

8 Skav fekk ku, og geit intye sau, og hest. Skav vart
intye brukt før da li frampea vetteren daa vren
var høyrd heim. Skavet fekk dei i hopp med høyg
Skav av older öd har intye vaare brukt.

- 9 Har entye høyt dei fikk miir mjølk daa dei gora med skav, men ryomen vart skivare og smøret vart gulare. Har entye høyt da vart biist smak av skav.
- 10 Ein skjev bure den viden ein tek heim til huset. Hjesjaveden nyttar ein skarut av til krøtera. Riise entye eins erend til skogg etter skav ved.
- 11 Riise til skogg og hogga mørk daa dei skulde hogga raun.
- 12 Raunveien vart kalla mørk.
- 13 Tjømmer entye ordet marka.
- 14 Viden dei skulde bruka til skaving og til huset vart hoggen om høsten før da kom snö og lagd i kast, og kjoyrd hum gaa snöföre om ventren. At karfolka skulle til skogs paa fastande sparta langfredag har entye vaare brukt her.
- 15 Om ventren helt ein seg inne i skova om vaaren held ein seg ute ved vedhuset eller paa laaven.
- 16 Til og skava björkekubla brukar ein ~~fjort~~ kollekniv til og fletkja vel av nevre, sean ein almundeig bandaknev til og skava av borken. Til og skava raun og alm bruka ein eit gammalt gaasbraat som var set eit kantak gaa eller kullo i högfelle kring den eine enden og helt den andre enden bort fyre ein spin som var set mer i eit hol i ein krakk.
- 17 Skar ein skal skava til krøtera sagar ein kubbane ulag i allen lange og ein set paa ein krakk og helt kubben i fagge og skivmed ein almdeleg bandaknev. Hjesjaveden set ein fast i ei brestkrua med eine enden og den andre leg ein opp i ei kufftogram som er set mer i gorda. Til skaving av hjesjaved har entye vaare brukt krakk. Til aa skava skavved har da vaare brukt ein lit lang krakk med eit hol i som dar var set ein spin mer i som var skavne eit hak i til aa halda gaasen i

- 18 Steng som dei sette med ene enden i golv og den andre enden mot beten har intje vore brukt her. Skarvgaen kunde dei stygge mot voss kanton eller Songekanton. Ordet skarvel kjenner me intje.
- 19 Naar ein skjer fjukke kulba held ein handknoiven med begge hender, men er det somaa skjepar helt ein skarvgaen med eine hand og skarvjeppen med den andre og drag skjeppe fram og attende.
- 20 Skarved.
- 21 Namn paa barken er skar.
- 22 Ein skjer av store tre og av somaa skjepar. Viden ein skjer har leng som brunneved
- 23 Viden me skjer kallar me skjevla. ~~Ein~~ viden saa fjukk at han maa kløyvart vort han kalla kulba
- 24 Skarvet skal vera sunt og fint, det fylgde alltid lit ved med skarvet. Den som kunde skara sunnaste og finaste skre var beste skararen.
- 25 Viden som er skarven vart nytta til bakerved og til brunneved
- 26 Skar vort her intje brukt her no, da var slett skar til skreturo for umlag 40 år sidan